

identity of each person; respect for legal obligations and legal decisions within the paradigm of human rights; the desire to coexist in harmony and to have compromises, allowing the reconciliation of interests of different parties; the protection of freedom, pluralistic democracy, human rights and affairs; the development of the system of production and economic exchanges between the states, which are the factors of individual and social well-being of political stability; the concern for the preservation of ecological balance in Europe and in the whole world; the desire to preserve peace in Europe and in a whole world.

Psychological ways with the aim to develop pupils' intercultural competence were: to provide pupils with information about the socio-cultural plan, which sometimes remains beyond their control; to prove practically that cultural phenomena are most clearly manifested in a certain economic or political perspective; to teach to work with a limited amount of information; to teach to avoid negation and rejection of the phenomena of a foreign-language culture; to have reflexive attitude to their own activity.

In the methodology of teaching foreign languages to the means of training there were put forward certain requirements. So, learning methods with the aim to develop intercultural competence of pupils should: a) to be acted in a form of material and perform its main functions, such as to be means of the activity that ensures the activity of a teacher and the activities of pupils in the educational process of studying a foreign language; b) to be oriented towards the purpose of training, that is, with the aim to contribute to the achievement of goals in the process of teaching a foreign language; c) to be instruments of the implementation of methods and techniques used in the educational process, and ensure the management of the activities of a teacher and the activities of a pupil; d) to correspond to the contemporary achievements of the methodology of teaching foreign languages and to ensure the implementation of the latest technologies of teaching a foreign language.

Key words: intercultural competence, representatives of different countries and cultures, openness to different cultures, protection of cultural identity of each person, negation and rejection of the phenomena of a foreign-language culture.

УДК 159.923: 16-019'35

N. MYKHALCHUK, E. IVASHKEVYCH, A. YATSJURYK

PARTS OF SPEECH WHICH CHARACTERIZE THE EMOTION OF "FEAR"

Метою статті є визначення ролі емоцій у концептуальній та лінгвістичній картинах світу українського та англійського населення. Для розв'язання поставлених в роботі завдань використовувалися такі теоретичні методи дослідження: категоріальний, структурно-функціональний, аналіз, систематизація, моделювання, узагальнення.

Доведено, що страх є однією з фундаментальних емоцій, яка виконує захисну функцію та супроводжується певними змінами діяльності вищої нервової системи, а саме: зміною частоти пульсу та дихання, показників артеріального тиску, роботи шлунку. Однак, слід зауважити, що почуття страху стимулює здатність реагувати на несприятливі фактори об'єктивної дійсності. Перебуваючи у найвищій точці емоційного збудження, людина шукає шляхи розв'язання проблеми, оскільки страх специфічно викривляє дійсність, накладаючи відбиток на характер її сприйняття та інтерпретації. У несприятливій ситуації людина прагне якнайшвидше позбавитись від стану безпорадності, наляканості мінімізувати дію загрозливого чинника. Ми можемо зробити висновок, що уявлення щодо емоції «страх» локалізуються у негативній асоціативно-образній зоні мовної картини світу.

Показано, що організаційно емоціо-концептосфера являє собою сукупність ієрархічно упорядкованої парадигми, вербалізованої за допомогою лексичних та фразеологічних засобів емоційних концептів – "квантів" – структурованого знання щодо емоційного життя індивіда, які знаходяться один з одним у складних структурно-семантичних та функціональних відношеннях. Тому для дослідження природи емоціо-концептосфери надзвичайно важливо зрозуміти сутність емоційного концепту, описати і відобразити їхні складові, проаналізувати ті мовні засоби, якими вони репрезентуються. Обґрунтовано, що такий опис потребує врахування існуючих у соціокультурному житті спільноти психологічних, соціологічних і семіотичних факторів, що у сукупності утворюють загальнокультурний чинник, який детермінує формування та функціонування концептів як когнітивно-культурних явищ.

Отже, у сучасній англійській мові категоріально різні аспекти одиниці fear фіксуються похідними словотвірними одиницями, які експлікують: стан індивіда; риси характеру індивіда; негативну оцінність об'єкта загрози; манеру поведінки тощо.

Фрейм емоційного концепту страх, який містить дані декларативного характеру, відображає постійні та незмінні риси ситуації виникнення страху: поява загрози зумовлює виникнення страху, який виявляється у фізіологічних та поведінкових реакціях людини.

Підсумовуючи зазначене вище, ми розглядаємо емоційний концепт страх як складну ядерно-периферійну конфігурацію знань про прототипові та не прототипові поняттєві, образні та ціннісні ознаки виникнення, переживання та усунення емоції страх. Зазначена конфігурація складає концептуальне підґрунтя, на якому вибудовується ядро значення різнорівневих одиниць-репрезентатів зазначеного емоційного концепту в сучасній англійській мові. Вона ж бере участь у формуванні ментальних просторів, які конструюються під час сприйняття фрагментів англомовних текстів, що описують ситуацію переживання героєм стану страху.

Якщо інформативна структура емоційного концепту “відповідає” за денотативний аспект значення його номінантів, то їхній конотативний аспект фіксує місце концепту в англійській концептуальній картині світу. Статус у ній емоційного концепту страх зумовлюється відношенням етносу до корелюючої емоції. Йдеться про те, що маючи біологічне підґрунтя, страх отримує соціалізовану, національно-культурно обумовлену форму прояву, яка цілком базується на національно специфічному, оцінному відношенні людини до емоцій як соціалізованого феномену. Будучи основою емоційного концепту страх, зазначена емоція проектує особливості свого переживання на його семантичну структуру. Зокрема, соціалізованість страху, прояви якого є значною мірою нормативно детермінованими, зумовлює статус досліджуваного емоційного концепту як сутності глибоко аксіологічної, такої, що демонструє зв'язаність своїх значеннєвих елементів з національно забарвленими соціальними догмами та правилами, котрими емоція страх засуджується, а отже, повинна бути стримана і подавлена.

Ключові слова: *концепт «емоції», концептуальна та лінгвістична картини світу, емоційна концептосфера, когнітивно-культурні явища, концепт «страх», структуровані знання щодо емоційного життя людини.*

Introduction

With the change of millennia there has been a change in the scientific paradigm in psycholinguistics. The focus of attention of linguists is now fixed on the user of the language – both as an individual who is a representative of a native culture and the language community to which he/she belongs. The linguistic imperative was the analysis of ethnically determined lexical and grammatical meanings, through which it is possible to identify the essential features of a particular linguistic culture and to get closer to understanding the mentality of the ethnic group – its carrier. Within this anthropocentric approach to the study of this psycholinguistic phenomena, our research deals with the study of the structure and semantics of lexemes for the designation of emotions in the English language.

Emotions belong to the semantic foundation of consciousness, organizing and directing it. The last explains the current increase in the interest of scientists in different industries according to emotions, their means of conceptualization and verbalization. As it was emphasized in different researches [3; 6], the knowledge of the world was realized through emotions. However, the lack of a comprehensive theory of emotions, the diversity and contradiction of their classifications, the heterogeneity of the processes of their definition complicate the study of verbalization of human emotional reactions.

The analysis of approaches to the study of emotions adopted in cognitive psychology and also in psycholinguistic testifies to the inextricable link between cognitions, emotions and a language as interdependent components of the emotional-cognitive system “consciousness – perception – conceptualization – categorization” of emotions as the object of psycholinguistics.

One of the most relevant areas of modern cognitive linguistics is the study of concepts, including the concepts of emotions. The research of concepts of emotions is the undeveloped area in contemporary Psychology. Therefore, **the purpose of this article** is to define the role of the concept of emotions in the conceptual and linguistic pictures of the world of Ukrainian and English people. Achieving this goal we put **the following tasks**: 1) to analyze the definitions of emotion in Ukrainian and English languages; 2) to make a comparison of the definitions given in linguistic dictionaries; 3) establishing the role of concepts of emotions in the conceptual and linguistic pictures of the world of people of different ethnocultures.

Methods of the research.

The following theoretical methods of the research were used to solve the tasks formulated in the article: a categorical method, structural and functional methods, the methods of the analysis, systematization, modeling, generalization.

Results and their discussion.

The concept as a philosophical definition emerged in the time of scholastic Philosophy. In the nineteenth century, the term “concept” became actively used by literary critics who understood it as an “idea”. Subsequently, the term was borrowed by linguists. However, in the researches of cognitive orientation it has different content. There are, for example, three approaches to interpreting the term “a concept”. Firstly, in the broadest sense the concepts include lexemes the meanings of which constitute the content of the national linguistic consciousness and form a “naive picture of the world” of native speakers. Secondly, in the narrower sense, concepts include semantic formations that, in one way or another one, characterize people of a particular ethnoculture and are marked by their linguocultural specificity. Finally, the concepts include only those semantic entities the list of which is largely limited and which are so called “key” for understanding the national mentality as specific one to the world of its people. The third approach is followed, for example, by A.Levitskyi, who understands the concept as the object from the “Ideal” world, which has a name and reflects certain culturally conditioned perceptions of the Person about the “Reality” of the World [4].

Concepts can denote both material entities and non-material ones, and the latter represent, to our mind, particularly reach material for linguistic researches, since conceptions of specific objects can largely be determined by their own knowledge of their denotation, in abstract concepts. These denotations are not a specific subject to direct material observation, and, consequently, perceptions of them are much more predetermined by the mentality of the speakers and thus may reveal more secrets about them.

A special place among these concepts of abstract entities takes the concept of emotions. Emotions shape a

person's mental life, and emotional concepts are, in fact, the means by which we gain our experience and realize our feelings. In our research of emotional vocabulary that may seem particularly easy to understand the mentality of a particular ethnic group; moreover, unraveling the rules for the use of a word that denotes a metaphysical essence will bring us to the heart of the theory of emotions and bring us into the paradigm of the research, which includes the study of the physiology of emotions, the elegance that it unfortunately lacks of.

If we use the Ukrainian language, then we will find the following definitions of emotions: 1) emotion is a person's experience of his/her attitude to reality, to his/her personal and surrounding life; there are such word combinations as emotional experience, human feelings; 2) emotions (affect, emotional unrest) are called states such as fear, anger, sadness, joy, love, hope, sadness, pride, etc. Emotions are presented in certain psychological experiences, each is known in his/her own experience, and in bodily phenomena. Like feelings, emotions have a positive and a negative sensual tone associated with perceptions of satisfaction or dissatisfaction [1].

In the English dictionaries we will find the following explanation for the word "emotion": 1. Emotion – a strong human feeling such as love, hate, or anger. 2. Emotion is the complex psychophysiological experience of an individual's state of mind as interacting with biochemical (internal) and environmental (external) influences. In humans, emotion fundamentally involves "physiological arousal, expressive behaviors, and conscious experience". Emotion is associated with mood, temperament, personality and disposition, and motivation. Motivations direct and energize behavior, while emotions provide the affective component to motivation, positive or negative [5, p. 266].

As we see, in the Ukrainian and the English languages emotions are called strong human feelings, and as examples there are feelings of fear, joy, hatred, anger and so on. In the lexical composition of the studied words denoting the emotions (for example emotion – joyness) are represented by the following lexical and grammatical classes of words:

- *verbs of their own physical or mental activity*: to rejoice; to have fun; to entertain; to enjoy; to please; to joy.

- *nouns*: names of feelings of joyness: joy; pleasure; fun; happiness; enjoyment; delight; pleasure.

- *adjectives which characterize the emotions*: joyful; cheerful; comforting; contented; shining; rainbow; happy; hungry; pleased; delighted; thrilled; overjoyed; satisfied; ecstatic; smug.

As we can see, the vocabulary for the designation of emotions is expressive and emotionally colored.

It should also be noted that scientists [2; 4] underlined such a peculiarity of concepts of emotions, as a combination of universal and ethno-specific content. Although there is no answer in the humanities to the question of the relationship and the boundary between two components, it is not in doubt that the physiological nature and psychological mechanisms of experiencing at least the basic emotions are the same for all of humanity, and they are already overlaid with some historically conditioned emotional of a particular ethnic group. Confirmation can be found in our psychological research.

In contemporary English language world, the emotional concept of "fear" is one of the most commonly used by its self-identification. Fear is a universal base emotion that reflects the instinct of self-preservation and plays a leading role in providing human life.

We think that fear is one of the fundamental emotions that performs a protective function and is accompanied by certain changes in the activity of higher nervous system, such as: changes in pulse rate and respiration, blood pressure indicators, function of stomach. However, it should be noted that feelings of fear stimulate the ability to respond to adverse factors of objective reality. Being at the highest point of emotional excitement, one seeks ways to solve the problem, because fear specifically distorts reality, imprinting on the nature of its perception and interpretation. In the unfavorable situation, a person seeks to get rid of the state of helplessness and intimidation as soon as it is possible to minimize the effect of threatening factor. We can conclude that ideas about the emotion "fear" are localized in the negative associative-shaped zone of the linguistic picture of the world.

However, it should be noted that fear is a force that is capable of both destroying one's personality from inside, leaving him/her helpless in the circumstances, and mobilizing the internal forces of the person, thus helping to avoid the dangers and escape, as it is an extremely powerful motivational factor for modeling personal behavior. Fear can fairly be attributed to the leading factors that contributed to the development of civilization. It was the sense of real or perceived threat that encouraged humankind to unite in tribes, communities (from which cities and states subsequently formed), because together it was much easier to withstand the attacks of beasts, other tribes, and even natural disasters. One of the foundations of religious beliefs is the fear of being punished by higher powers or of suffering after death, which in many religions is the boundary between earthly existence and eternal life in heaven. This thesis makes it possible to consider the emotion under study as a factor in motivating the morality of contemporary man's behavior.

The concept is a complex multilayer formation, the central part of which is the core. The core of the emotional-conceptual sphere is the mental representations of knowledge of the person about their own emotions as the facts of manifestation of the activity of the emotional sphere of a man. Its peripheral zone also includes information about all spheres of human existence that in one way or another one predetermine its functioning or are interpreted through the prism of its existence. This fact testifies to the imposition of the emotional conceptual sphere on other parts of the conceptual picture of the world of the person, and, consequently, on its determinant role in the consciousness of the individual: all concepts are "emotional" from the point of view that nothing can be comprehended (proxified and categorized) without direct or indirect intervention in the cognition of the emotional sphere of consciousness. So, emotions are the foundation that seems to "cling" to the conceptual picture of the world of representatives of any linguistic community.

The emotional conceptsphere is a dynamic labile semiotic system, a historical and social formation, the development of which is conditioned by both extralinguistic and actual linguistic factors. Psycholinguistic factors that determine the development of the emotion-conceptual sphere in the diachrony of culture are asymmetry of the linguistic sign, expansion of registers of human communication, social, stylistic differentiation of the language. The main extralinguistic factors that determine the formation and transformation of the emotional and conceptual sphere are the complications of human practical activity, the emergence of theoretical knowledge as a way of mastering the person in the world, socialization of personality, moral orientation of social institutions, etc.

The vast majority of the emotion-concept sphere is verbalized paradigm. It is characteristically formulated by quite diverse languages, mainly secondary nominations, such as metaphor and metonymy: all abstract concepts, including emotional ones, are metaphorical in nature. The widespread use of the means of secondary characterization of emotions is due to a high prevalence and productivity of such types of nomination in the language at its present stage of development due to, on the one hand, the poverty of direct designations of a human mental world, and, on the other, the archetypes of human cognitions.

Indirect nominations of emotions are the process and the result of reassessment of already existing psycholinguistic realities. The contemporary notation of emotions is based on the transfer of the names of real fragments of the world (physiological reactions of a human body, its physical actions, phenomena of nature, mythological images, etc.) to the mental activity of the person.

Organizationally emotion-conceptsphere is a set of hierarchically ordered paradigm, verbalized using lexical and phraseological means of emotional concepts, which are “quanta”, such as structured knowledge about the emotional life of the person, which are for each other in a complex of structural-semantic and functional relationships. Therefore, for the research of the nature of the emotional-conceptual sphere, it is extremely important to understand the essence of the emotional concept, to describe and reflect their components, to analyze the linguistic means by which they are represented. Such a description needs to take into account the existing in the socio-cultural life of the community of psychological, sociological and semiotic factors, which together form a cultural factor that determines the formation and functioning of concepts as a cognitive-cultural phenomena.

One of the main concepts in the structure of the emotion-concept sphere is the emotional concept of *fear*, which accumulates knowledge about the underlying emotion, without which human existence is not possible. Emotion of fear is one of the most important components of the emotional conceptual sphere of a man, which determines the process of knowledge and orientation of this man in the world, characterized by biological, psychological and socio-cultural dimensions. Fear is a fundamental feature of a human being, a natural universal basic emotion that reflects the instinct of self-preservation and plays a leading role in the maintenance of human life. Functional purpose of fear is that it is manifested in the form of affectively heightened perception of threat to life, well-being or the person and active or passive reactions to adverse environmental factors. The view of the world through the prism of danger leads to a specific distortion of the reality, which directly affects the nature of its perception of the individual, the correct interpretation of events, the successful choice of ways to overcome difficulties and the realization of unpleasant and harmful to the body of emotions in general. In addition to the prototype “perspective” reaction of fear is the action of threatening a future event, it can appear as a “retrospective” emotion that arises in the case of mental reproduction of the past danger having been experienced.

Therefore, the primary cause of fear is the physical or mental perception of a certain state of affairs, which is categorized by consciousness as a dangerous situation that does not meet the person’s need for a sense of security. This assessment is due to the fact that there is a mismatch between the content component of the setting and the image of a real situation – it is a situation of cognitive dissonance, which is experienced as a state of discomfort. The latter inevitably leads to the search for opportunities to return a sense of security and peace.

The state of fear is directly presented in the involuntary neurophysiological and neuromotor responses of the person. This includes, for example, symptoms such as inability to concentrate, decreased muscle tone, increased heart rate, which reflects anxiety, discomfort, changes in facial expressions and pantomimes, involuntary speech cries and so on. These symptoms are the basis for classifying the emotion as unpleasant, in the most cases disorganizing the activity of the individual, and, accordingly, rated it as a negative one.

After the initial intuitive assessment, a more conscious intellectual assessment of both the danger itself and its psycho-physiological and physical state is bound to emerge. Assessment entails the emergence of a meaningful desire to end the adverse effect through a deeper analysis of possible ways out and developing a plan of actions; will lead to the desired result. The emotion and the assessment contribute to the formation of intentions, explicating the beginning and the end of the volitional act.

At the exit of the situation, the subject’s conscious or controlled actions and linguistic reactions to the fear-causing factor are: adaptation to environmental conditions or struggle, or, conversely, complete subordination to this emotional experience with the following negative or positive consequences for the person. In this case, people tend to focus on their knowledge and experience.

The specificity of the person’s reaction to the threat and the occurrence of the emotion of fear is determined by the level of his/her socialization within a particular ethnic group. Fear is a basic emotion that, having a biological dimension, is socially constructed and acquires appropriate cultural characteristics. It is a question of imposing social restrictions on the ways of emotional expressions, conscious and involuntary actions of the person, with the aim to find a way out of the created situation, among which the most prominent is the expression of fear response by the units (or

patterns) of the national language. In this case, social determination explains the origin of emotion, cultural-historical determination which predicts the forms of its expression and modes of regulation, and this knowledge is included directly into the structure of the emotional concept. The experience gained is structured in the mind of the person in the form of a prototypical linguo-psychological model of emotion of fear, which is described by a fixed set of events: 1) a dangerous situation; 2) the emotion of fear and spontaneous reactions of the person; 3) in some a way conscious actions and linguistic reactions of the person. This model generalizes the knowledge that forms the information core of the emotional concept of fear and is represented by multilevel linguistic and communicative means. Therefore, the analysis of the latter allows us to penetrate the structure of the concept under study, to identify significant and additional fragments of its semantic content.

The study of emotional vocabulary, just as the multivariate analysis of emotional speech indicates that various fragments of the emotional sphere of human being are reflected and understood in the paradigm of emotional concepts. Representations in the language of a particular ethnic group undergo a concentration in the relevant emotional concepts, knowledge of emotions that are socialized in a particular culture. Given the multidimensionality of the phenomenon of emotions and, accordingly, the informative saturation of knowledge about it, which is accumulated and structured by a concept, a verbalized emotional concept can be defined as a complex dynamic structural-semantic construct of human consciousness, the specificity of which is determined by the unity of the ethnocultural and social characteristics.

The breadth of volume and heterogeneity of the semantics of emotional concepts raise questions about the identification and modeling of linguoconceptual architectonics of these concepts. The solution of this problem is connected with a number of difficulties, which are conditioned by the abstractness of the sphere of emotions, which they conceptualize. The abstraction of the concept of emotion leads to a constant search for the individual and collective consciousness of ways of expressing a mood emotionally, which determines the motility of the corresponding fragment of the linguistic picture of the world, the mosaic of motivation of the nominees of emotions, the wide involvement of the means of their indirect designation.

Analyzing the informational structure of the emotional concept of fear provides some basic grounds for sampling individual parts of the concept according to a series of events. The emotional concept is a concept that represents a situation in which a subject experiences a particular emotional state. A reference situation is defined as a localized fragment of the surrounding reality in the human (personal or public) sphere, which embodies a certain spatial-temporal juxtaposition of objects capable of being perceived simultaneously by the person. Categorized situations are characterized by stereotyping, reflecting socially significant interpretation of information. The simplest elements of the situation are events, which include natural factors, as well as acts of human behavior (actions, concessions, states, changes, etc.). They are recorded by human consciousness as a result of knowledge of the world in order to express these elements by means of the language.

At the conceptual level of consciousness, emotion is represented as a link of the unfolded cause and effect chain, which includes three events: 1) the event that caused the emotion; 2) person's emotion; 3) the reaction. To describe these three fundamental moments of the situation of the emergence and the experience of the individual emotions of fear, the most successful is the involvement of the frame structure, because a frame creates a logically complete schematized picture in the process of knowing the stereotypical situation, fixing on its structure, on the characteristic features of a number of different situations, dedicated some field of knowledge. The frame implicates a complex situation; it can be correlated with a frame that contains everything that is typical and essential for a given set of circumstances. In our case, it is worth noting that A. Borisov remarked that lexical units denoting emotions can be captured by single frames (Борисов, 2004 : 108).

The analysis of definitions of *fear* allowed us to distinguish the following main core features of the emotional concept of *fear* in the English language: *fear is an unpleasant, painful emotion or feeling caused by the nearness or the possibility of impending danger to oneself or others who are important accompanied by a desire to avoid or to escape it.*

In the semantics of the analyzed token, there is a generic semantic “emotion” or “feeling” (emotion or feeling) that points to the corresponding denotative sphere of human consciousness, represented by the superordinate (the highest level of generalization) category of emotion. All other species of this lexical unit serve to specify the meaning of tokens. Among the species the main components are the following: the lexical unit “painful” that interacts with the semantic meaning “negative” (unpleasant), “danger/threat”, “desire to avoid or to escape it – the desire to avoid or avoid the threat), “the nature of the impending danger – inevitable: real/close; the possibility of impending danger – possible/inevitable”, “oneself or somebody who is important – the individual/people close to him).

The internal form of the emotional concept of *fear*, which manifests itself as a result of etymological analysis of its keyword, has undergone significant changes according to this lexicographic data. The etymological basis of the concept of *fear* is the German root **fer*, which means “небезпеку, шкоду”, for example *fer*: *sudden calamity, danger* “раптове лихо, небезпека; власне страх”, which corresponds to *far*: *ambush* “настка”; *far* “школа, рознач, обман”; *fara* “небезпека, переляк”, *far* “зло, шкода, нещастя”. Comparison of the current definition of *fear* and its ancient correspondences show that earlier in the basic zone of the emotional concept of *fear* was localized information about the danger that would be the cause of fear, while now the basic was knowledge about the actual signs of the emotional state of the person.

Conclusions.

Consequently, in contemporary English categorically different aspects of lexical unit of fear are fixed by

derivative word-building units, which explicate: the state of the person; features of the character of the person; negative evaluation of the object of the threat; manner of the behavior.

The frame of the emotional concept of fear, which contains data of a declarative nature, reflects the constant and unchanging features of the situation of the occurrence of fear: the appearance of threat causes the appearance of fear, which is presented in the physiological and behavioral reactions of a man.

The analysis of the research of the structure of the emotional concept of fear makes it possible to state that each of the allocated blocks of reference contains knowledge of different qualities, relating to both the nucleus and the periphery.

Summarizing all the information, we consider the emotional concept of fear as a complex nuclear-peripheral configuration of knowledge about prototypical and not prototypical concepts, figurative and value attributes of the emergence, experience and elimination of emotion of fear. This configuration forms the conceptual basis on which the core of the meaning of the multilevel units of the given emotional concept in contemporary English is constructed. It is also participated in the formation of mental spaces that are constructed during the perception of fragments of English-language texts that describe the situation of the hero's experience of the state of fear. If the informative structure of the emotional concept is "responsible" for the denotative aspect of the meaning of its nominees, then their connotative aspect captures the concept's place in the English conceptual picture of the world. The status of the emotional concept of fear in it is conditioned by the attitude of the ethnos to the correlative emotion. The point is that, having a biological basis, fear receives a socialized, nationally and culturally conditioned form of the expression that is entirely based on a nationally specific, evaluative attitude of the person to emotions as a socialized phenomenon. Being the basis of the emotional concept of fear, this emotion projects the peculiarities of his/her experience on his/her semantic structure. In such a way the socialization of fear, which is largely normatively determined, predicts the status of the emotional concept under study as being essentially axiological, demonstrating the connection of its meaningful elements with nationally colored social dogmas and the rules that actualize emotions, be restrained and suppressed.

LITERATURE

1. Бондаренко Я.О. Ключові концепти у мовленні акцентуїтованих мовних особистостей (на матеріалі сучасної американської художньої прози). *Проблеми семантики слова, речення та тексту*. Вип. 8. Київ : КНЛУ, 2002. С. 33–38.
2. Борисов А.А. Реализация концепта "FEAR" паремииологическими средствами современного английского языка. *Языковые категории: границы и свойства : Мат-лы докл. междунар. науч. конф. (Минск, 22–23 марта 2004 г.)*. Ч. 2. Минск : МГЛУ, 2004. С. 108–111.
3. Гончарук Наталія & Онуфрієва Ліана. Психологічний аналіз рівнів побудови комунікативних дій. *Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics : Зб. наук. праць ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький пед. ун-т імені Григорія Сковороди. Переяслав-Хмельницький : ФОП Домбровська Я.М., 2018. Вип. 24 (1). С. 97–117. DOI : 10.31470/2309-1797-2018-24-1-97-117.*
4. Левицький А.Е. Основи функціональної лінгвістики. Ніжин : Редакційно-видавничий відділ НДПУ, 2004. 124 с.
5. Collins Cobuild English Language Dictionary (1991). Ed. by J.Sinclair. London : Harper Collins Publishers. 1703 p.
6. Mykhalchuk, N. & Bihunova, S. (2019). *Cognitive Studies. Études cognitives*. № 19. Варшава (Польща). URL : <https://doi.org/10.11649/cs.2043>. Scopus (Elsevier).

The purpose of this article is to define the role of the concept of emotions in the conceptual and linguistic pictures of the world of Ukrainian and English people. The following theoretical methods of the research were used to solve the tasks formulated in the article: a categorical method, structural and functional methods, the methods of the analysis, systematization, modeling, generalization.

We think that fear is one of the fundamental emotions that performs a protective function and is accompanied by certain changes in the activity of higher nervous system, such as: changes in pulse rate and respiration, blood pressure indicators, function of stomach. However, it should be noted that feelings of fear stimulate the ability to respond to adverse factors of objective reality. Being at the highest point of emotional excitement, one seeks ways to solve the problem, because fear specifically distorts reality, imprinting on the nature of its perception and interpretation. In the unfavorable situation, a person seeks to get rid of the state of helplessness and intimidation as soon as it is possible to minimize the effect of threatening factor. We can conclude that ideas about the emotion "fear" are localized in the negative associative-shaped zone of the linguistic picture of the world.

Organizationally emotion-conceptosphere is a set of hierarchically ordered paradigm, verbalized using lexical and phraseological means of emotional concepts, which are "quanta", such as structured knowledge about the emotional life of the person, which are for each other in a complex of structural-semantic and functional relationships. Therefore, for the research of the nature of the emotional-conceptual sphere, it is extremely important to understand the essence of the emotional concept, to describe and reflect their components, to analyze the linguistic means by which they are represented. Such a description needs to take into account the existing in the socio-cultural life of the community of psychological, sociological and semiotic factors, which together form a cultural factor that determines the formation and functioning of concepts as a cognitive-cultural phenomena.

Consequently, in contemporary English categorically different aspects of lexical unit of fear are fixed by

derivative word-building units, which explicate: the state of the person; features of the character of the person; negative evaluation of the object of the threat; manner of the behavior.

The frame of the emotional concept of fear, which contains data of a declarative nature, reflects the constant and unchanging features of the situation of the occurrence of fear: the appearance of threat causes the appearance of fear, which is presented in the physiological and behavioral reactions of a man.

Summarizing all the information, we consider the emotional concept of fear as a complex nuclear-peripheral configuration of knowledge about prototypical and not prototypical concepts, figurative and value attributes of the emergence, experience and elimination of emotion of fear. This configuration forms the conceptual basis on which the core of the meaning of the multilevel units of the given emotional concept in contemporary English is constructed. It is also participated in the formation of mental spaces that are constructed during the perception of fragments of English-language texts that describe the situation of the hero's experience of the state of fear. If the informative structure of the emotional concept is "responsible" for the denotative aspect of the meaning of its nominees, then their connotative aspect captures the concept's place in the English conceptual picture of the world. The status of the emotional concept of fear in it is conditioned by the attitude of the ethnos to the correlative emotion. The point is that, having a biological basis, fear receives a socialized, nationally and culturally conditioned form of the expression that is entirely based on a nationally specific, evaluative attitude of the person to emotions as a socialized phenomenon. Being the basis of the emotional concept of fear, this emotion projects the peculiarities of his/her experience on his/her semantic structure. In such a way the socialization of fear, which is largely normatively determined, predicts the status of the emotional concept under study as being essentially axiological, demonstrating the connection of its meaningful elements with nationally colored social dogmas and the rules that actualize emotions, be restrained and suppressed.

Key words: *the concept of emotions, the conceptual and linguistic pictures of the world, emotion-conceptosphere, cognitive-cultural phenomena, the concept of fear, structured knowledge about the emotional life of the person.*

УДК 373.3.091.33:811.161.2'367

Л.А. БІСОВЕЦЬКА, Ю.Ю. КИРИЛЮК

ФОРМУВАННЯ ПОНЯТЬ ПРО СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Статтю присвячено проблемі формування понять про словосполучення в учнів початкових класів. Розглянуто два підходи в роботі над словосполученнями на уроках української мови. Акцентовано увагу на лексичній і граматичній сполучуваності слів, на відмінності між словосполученням і реченням.

Ключові слова: *словосполучення, речення, учні початкових класів, лексична і граматична сполучуваність слів.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Згідно з вимогами Нової української школи вивчення синтаксису має бути приведено у відповідність із даними лінгвістичної науки. Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій. Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей; розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі. Традиційно шкільні підручники, методичні посібники, наукові статті присвячено вивченню речення, словосполученню ж приділяється значно менше уваги.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми. Серед останніх робіт, в яких висвітлено проблему вивчення словосполучення в початкових класах слід назвати такі, як-от: М. С. Вашуленко «Українська мова і мовлення в початковій школі» (2018), А. В. Гамза «Формування текстотворчої компетентності молодших школярів засобами синтаксичної роботи на уроках української мови» (2016), Л. Лужецька «Вивчення елементів синтаксису в початковій школі: комунікативно-діяльнісний підхід» (2018).

Мета статті полягає у визначенні особливостей роботи зі словосполученням в умовах упровадження компетентнісного підходу до вивчення української мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. У «Типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом Савченко О. Я. 3-4 клас» [6, с. 248] прописані «Очікувані результати навчання здобувачів освіти», в яких зазначено, що здобувач освіти «виділяє словосполучення в групі підмета і групі присудка; встановлює зв'язок між головним і залежним словом у словосполученні; встановлює граматичні зв'язки між словами в простому реченні за допомогою питань».

У лінгвістичній літературі існує багато визначень словосполучення як одиниці мови. На думку І. І. Дацюка, В. І. Кононенка, Д. І. Ганича, Р. М. Попова, Д. П. Валькова та ін., словосполучення – це синтаксична одиниця, що утворюється поєднанням двох або більше повнозначних слів, пов'язаних між собою підрядним зв'язком і певними семантико-синтаксичними відношеннями. Воно складається із стрижневого, граматично незалежного, головного, і підрядного, граматично залежного, компонентів. Зважаючи на це, сурядні сполучення слів та сполуки підмета і присудка вчені не рекомендують називати словосполученнями.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

1. *Бісовецька Л.А.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету.
2. *Боровець М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
3. *Бурчак К.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
4. *Венгловська І.А.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
5. *Власюк О.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
6. *Гаврилюк С.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
7. *Гавєська А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
8. *Гілянчук В.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
9. *Гнатюк О.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
10. *Голубнюк Г.Р.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
11. *Голубнюк К.Р.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
12. *Гордійчук А.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
13. *Грушовець К.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
14. *Гуцал Ю.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
15. *Давидюк І.А.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
16. *Данілова Н.Р.* – старший викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
17. *Драгун Я.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
18. *Дениско Я.О.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
19. *Денисюк Л.В.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
20. *Дуброва А.С.* – аспірант 4 курсу Рівненського державного гуманітарного університету.
21. *Іванова І.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
22. *Івашкевич Е.Е.* – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри практики англійської мови Рівненського державного гуманітарного університету, перекладач.
23. *Івашкевич Е.З.* – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної психології та психодіагностики Рівненського державного гуманітарного університету
24. *Іллюк М.Ф.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
25. *Кирилюк Ю.Ю.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
26. *Ковальчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
27. *Ковалюк В.В.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
28. *Колошва А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
29. *Кравчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
30. *Левчун А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
31. *Лисенко К.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
32. *Лук'яник Л.В.* – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету.
33. *Мамчур Н.Ф.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
34. *Мартинюк А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
35. *Мінько А.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету
36. *Мирончук О.О.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
37. *Михальчук Н.О.* – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови Рівненського державного гуманітарного університету.
38. *Мороз Л.В.* – кандидат філологічних наук, доцент, професор, завідувач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
39. *Мороз Н.М.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
40. *Набочук О.Ю.* – заступник начальника управління, начальник відділу професійно-технічної та вищої освіти Управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації
41. *Нездюр А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
42. *Онищук О.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
43. *Останчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
44. *Павелків К.М.* – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
45. *Пасічник Т.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
46. *Пась В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
47. *Потапчук Ю.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
48. *Рока А.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
49. *Романюк С.К.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
50. *Сидорчук А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.

51. *Собчук Д.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
52. *Трофімчук В.М.* – старший викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
53. *Форсюк О.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
54. *Хімич М.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
55. *Ходоровська І.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
56. *Холявська І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
57. *Чайковська М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
58. *Шворак А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
59. *Шевцова І.П.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
60. *Юсенко Н.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
61. *Юсюк Я.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
62. *Ясногурська Л.М.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
63. *Яцюрин А.О.* – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука.

ЗМІСТ

В.В. Ковалюк, І.А. Венгловська Навчання англійської мови дітей дошкільного віку	3
С.К. Романюк, В.В. Гілянчук Засоби оптимізації пізнавальної активності старших дошкільників на занятті іноземної мови	4
І.В. Краля, К.Р. Голубнюк Особливості навчання дошкільників іноземної мови	7
В.М. Трофімчук, Ю.С. Гуцал Актуальність вивчення англійської мови дітьми дошкільного віку	9
С.К. Романюк, Я.О. Дениско Сучасні підходи до вивчення іноземної мови школярами з особливими освітніми потребами	10
Н.Р. Данілова, К.С. Лисенко Особливості навчання іноземної мови дітей дошкільного віку	12
С.К. Романюк, М.В. Остапчук Психологічні особливості навчання англійської мови учнів початкової школи	15
Н.Р. Данілова, В. Пась Розвиток навичок слухання в дітей дошкільного віку на заняттях англійської мови	19
Л.В. Денисюк, А.В. Мартинюк Навчання іноземної мови старшого дошкільника з використанням особистісно-діяльнісного підходу	21
А.С. Дуброва, О.С. Форсюк Використання сучасних методів навчання іноземної мови дітей дошкільного віку у ЗДО	23
Л.В. Мороз, А.В. Нездюр Значення дошкільного дитинства як сенситивного періоду для опанування іноземною мовою	27
Н.М. Мороз, О.М. Онищук Гра та її роль на уроках англійської мови в початкових класах	28
Л.М. Ясногурська, Я.В. Юсюк Сучасні методи навчання іноземної мови у закладах дошкільної освіти	31
Н.М. Мороз, Г.Р. Голубнюк Старший дошкільник як суб'єкт навчання іноземної мови в контексті особистісно-діяльнісного підходу	33
В.В. Ковалюк, А.В. Сидорчук Розвиток аудіативних умінь у дітей старшого дошкільного віку на заняттях англійської мови	36
Л.М. Ясногурська, А.В.Шворак Особливості навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови	37
Л.В. Мороз, Н.І.Юсенко Вивчення іноземної мови як засіб розвитку іншомовної мовленнєвої компетенції дошкільника	39
Н.М. Мороз, К.І. Бурчак Використання інноваційних технологій в навчанні англійської мови дітей 6-7 річного віку	41
Н.М. Мороз, А.В. Колошва Особливості занять іноземною мовою з дітьми, що мають фонематичні вади слуху	43
К.М. Павелків, О.М. Гнатюк Ігрові методи навчання дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення іноземною мовою	46
К.М. Павелків, М.М. Хіміч Усна народна творчість – потужний засіб розвитку іноземної мови дітей дошкільного віку	48
А.С. Дуброва, С.В. Гаврилюк Афазія і білінгвізм	50
С.К. Романюк, К.М. Грушовець Методичні та змістові проблеми заняття іноземної мови у дошкільному початковому закладі	53
В.М. Трофімчук, А.С. Гордійчук Навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови засобами поетичних творів	56
Л.М. Ясногурська, М.В. Ковальчук Сучасні підходи до навчання англійської мови: орієнтація на реалізацію особистісно - діяльнісного та компетентнісного підходів	59
Л.М. Ясногурська, Я.С. Драгун Особливості навчання дошкільників двомовного спілкування	62
К.М. Павелків, Т.М. Пасічник English as a component of the training a modern historian	63
Л.В. Мороз, О.О. Мирончук Використання ігрової діяльності з елементами іноземної мови при розвитку зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення	68
В.М. Трофімчук, Н.Ф. Мамчур Використання мультимедійних технологій у навчанні англійської мови дітей дошкільного віку	71
Н.Р. Данілова, І.А. Давидюк Методика викладання англійської мови для старших дошкільників із загальним недорозвитком мовлення	72
К.М. Павелків, І.В. Іванова Формування зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку засобами художніх творів	75
Л.В. Денисюк, М.В. Кравчук Мультимедійна презентація – як засіб вивчення англійської мови у дошкільному віці	77
В.В. Ковалюк, Д.В. Собчук Використання американських та британських інтерактивних методів навчання та виховання у сучасному українському закладі дошкільної освіти	79
Л.М. Ясногурська, І.В. Ходоровська Значення використання мультимедійних засобів в процесі навчання іноземної мови дітей дошкільного віку	82
К.М. Павелків, І. Холявська Importance of English language in historical profession	85

К.М. Павелків, А.В. Гаєвська Застосування арт-терапії у процесі вивчення іноземної (англійської) мови дітьми з мовленнєвими порушеннями	87
К.М. Павелків, А.В. Левчун Інформаційно-комунікаційні технології та інтернет-ресурси як мотиваційні фактори у вивченні іноземної мови у початковій школі	90
К.М. Павелків, І.П. Шевцова Особливості просодичної сторони мовлення при дизартрії у дітей старшого дошкільного віку	92
Н.М. Мороз Емоційні концепти «Любов/Love» та «Ненависть/Hate(Hatred) як концепти-опозиціонери	94
Л.В. Мороз Метажанрова природа рольової лірики	96
Л.М. Ясногурська Language representation of the “Fear” concept in the modern English on the examples of Stephen King’s works “Salem’s Lot” and “Pet Sematary”	99
Л.В. Лук’яник, М.В. Боровець Мовні деформації у щоденному спілкуванні учнів початкових класів	102
Л.В. Лук’яник, М.Ф. Ілюк Теоретико-практичні основи вивчення розділу «Морфологія» у початкових класах	105
Л.В. Лук’яник, А.І. Мінько Етимологізація термінолексем у процесі засвоєння граматичних понять	107
Е.З. Івашкевич, О.Ю. Набочук Psychological ways of the development of creative competence of pupils at the lessons of foreign language	109
Н. Мухалчук, Е. Івашкевич, А. Ятсжурк Parts of speech which characterize the emotion of “Fear”	115
Л.А. Бісовецька, Ю.Ю. Кирилюк Формування понять про словосполучення в учнів початкових класів	121
Л.М. Ясногурська, О.В. Власюк Технологія вивчення художніх творів на уроках літературного читання	123
Л.В. Денисюк, Ю.В. Потапчук Використання інноваційних методів у практичній діяльності викладача іноземної мови	125
Н.Р. Данілова, А.С. Рока Інноваційні методи викладання іноземних мов	128
С.К. Романюк, М.В. Чайковська Main aspects of educational video materials design for use in educational process of higher educational institutions	130
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	135
ЗМІСТ	137